

murikka

METALLITYÖVÄEN MURIKKA-OPISTO

TRADE UNION ENGLISH

WORK, WORKPLACE

work	työ
to work	tehdä työtä
at work	työssä
work for someone	tehdä töitä jollekin
to hire	palkata
to make a deal	tehdä sopimus
workplace, plant	työpaikka, tehdas
worker	työntekijä
factory worker	tehdastyöläinen
blue-collar worker	työntekijä ('haalari-')
manual worker	työntekijä
white-collar worker	valkokaulustyöntekijä, toimihenkilö
wage-earner	palkansaaja
public servant	julkishallinnon virkailija
in the service of the state	valtion palveluksessa
salaried worker	kuukausipalkkainen
male worker	miespuolinen työntekijä
female worker	naispuolinen työntekijä
working life	työelämä
working environment	työympäristö
industrial relations	työelämän suhteet
work operations	työtehtävät
auxiliary work operations	avustavat työtehtävät
skilled worker	ammattityöntekijä
skilled work	ammattityö
semi-skilled work	vaihetyöntekijä
unskilled worker	ammattitaidoton työntekijä
craftsman	käsityöläinen, ammattimies
trade	ammatti
qualifications	ammattitaitovaatimukset
professional skills	ammattilliset taidot
to hire	ottaa työhön
to discharge	erottaa
working conditions	työolosuhteet
employer	työnantaja
division of work	työnjako
work process	työnjako
factory	tehdas
to retire	jäää eläkkeelle
retired worker	eläkeläinen
pension	eläke
handicapped worker	vammainen työntekijä
labour	työväki, työntekijä

PROFESSIONS

profession	ammatti
trade	ammatti, ammattikunta
occupation	ammatti
tinsmith, sheet-iron worker	ohutlevyseppä/peltiseppä
coppersmith	kupariseppä
blacksmith	seppä
engineering worker	asentaja (?)
vocational training	ammatinvalintaan tähtäävä koulutus
miner	kaivostyöntekijä
coal miner	hiilikaivostyöntekijä
iron and steel worker	rauta- ja terästyöläinen
machinist	koneenkäyttäjä
assembler	osien kokooja

PRODUCTION, ORGANISATION OF PRODUCTION AND WORK ORGANISATION

factory floor	tehtaan lattia (taso)
instruction about the workplace	työhön perehdyttäminen
production	tuotanto
work distribution	työnjako
operation	työvaihe
work task	työtehtävä
supervisor	työnjohtaja
foreman	
technician	teknikko
assembly line	liukuhihna
assembly production	liukuhihnatuotanto
assembly worker	kokoonpanotyöntekijä
assembly line work	liukuhihnatyö
conveyor belt	liukuhihna
boss	pomo, johtaja
job analysis	työn analyysi
job search	työnhaku
to search for a job	etsiä työtä
work study	työntutkimus
work movement	työliike
work cycle time	vaihe aika
job specification	työn kuvaus
to humanize the workplace	inhimillistää työ/-paikka
workplace design	työpaikan suunnittelu
job design	työn muotoilu
job enlargement	työn laajentaminen
job enrichment	työn rikastaminen
job rotation	työnkierto
group technology	ryhmäteknologia
work simplification	työn yksinkertaistaminen
job satisfaction	työtyytyväisyys
dissatisfaction	tyytymättömyys
alienation	vieraantuminen
motivation	(työ)motivaatio
stress	stressi
work attitude	työasenne
recovery	elpyminen

machine-paced work
monotonous work
unrestricted work
application
man-machine interface
to modernize
    modernization program
automation
    via automation
numerical control machine
computer controlled process
overwork, overtraining
phase of work
place of work
maintenance workers
team, working team, work group
process work
    process worker
emergency work
material handling
    material flow
    material handling system
inventory planning

konetahtinen työ
yksitoikkoinen työ
rajoittamaton työ
sovellus, -tus
ihminen-kone vuorovaikutus
modernisoida
    modernisointiohjelma
automaatio
    automaation avulla
numeerisesti ohjattu kone
tietokoneohjattu prosessi
ylirasitus
työnvaihe
työpiste
kunnossapitotyöntekijät
työryhmä
prosessityö
    prosessityöntekijä
häätätyö
materiaalinkäsittely
    materiaalivirta
    materiaalinkäsittelyjärjestelmä
varaston suunnittelu

WORKING HOURS, WORKING TIME, HOUR OF WORK

day work
8-hour day
40-hour week
flexible working time
a reduction of working hours
evening shift
night shift
shift work
extra pay for a shift work
overtime compensation
    overtime pay
time-off from production
hours on duty for call

päivätyö
kahdeksantuntinen päivä
40 tunnin viikko
liukuva työaika
työajan lyhentäminen
iltavuoro
yövuoro
vuorotyö
vuorotyölisä
ylityölisä

työstä vapautus
varallaoloaika

HOLIDAY

break
    break at work
pause
leisure time
    off-job hours
holiday, leave, vacation
    have a holiday

tauko
    tauko työssä
lepoaika
vapaa-aika
vapaa-aika
loma
    olla lomalla

Have a nice holiday!
annual leave
four week annual leave
maternity leave
to be on leave
winter vacation
paid leave for study
sick pay
sick leave, sickness leave

Hauskaa lomaa!
vuosiloma
4 viikon vuosiloma
äitiysloma
olla lomalla
talviloma
palkallinen opintovapaa
sairausajan palkka
sairausloma

WAGE

wage
wage policy
solidarity in wage policy
solidarity principle
wage category
basic rates, basic pay
wage level
wage increase
wage rise
wage claim
wage reduction
wage system
determination of wages
pay system
wage formation
fixed wages
wage competition
wage drift
extra wage increases
minimum hourly rate
time-rate work
time rate, time wage
piece-rate work
piece-rates
profit related compensation
performance-rated
earnings
to pay
hourly earning
average hourly earning
gross wage
take home pay
nominal wage, nominal earnings
real wage, real earnings
to compensate in full
equal pay
time rate system
wage grading principles
wage structure
grade structure
wage statistics
bonus
bonus system
production bonus
wage increase
annual increase

palkka
palkkapolitiikka
solidaarinen palkkapolitiikka
solidaarisuusperiaate
palkkaryhmä
peruspalkka
palkkataso
palkannousu/-lisäys
palkannousu
palkkavaatimus
palkanalennus
palkkausmuoto
palkkojen määräytyminen
palkkausmuoto, -tapa
palkanmuodostus, -minen
kiinteät palkat
palkkakilpailu
palkkaliukuma
ylimääräiset palkanlisät
minimituntipalkka
aikatyö
aikapalkka
urakkatyö
urakkapalkka
tulossidonnainen palkka
suoritusidonnainen
ansiot
maksaa
tuntiansio
keskituntiansio
bruttopalkka
nettopalkka
nimellispalkka, - ansiot
reaalipalkka, -ansiot
korvata täysimääräisesti
yhtäläinen palkka
aikapalkkajärjestelmä
palkkaperusteet
palkkarakenne
palkkaryhmittely
palkkatilastot
palkkio
palkkiojärjestelmä
tuotantopalkkio (urakkapalkka)
palkankorotus
vuosittainen korotus

job evaluation
merit rating
salary negotiation
plant agreement

työnlukitus
pätevyysluokitus
palkkaneuvottelu
tehdaskohtainen työehtosopimus

UNEMPLOYMENT

job security
unemployment
to be unemployed
unemployment insurance
unemployment benefit
unemployment compensation
unemployment office
to seek for a job
to search for a job
to lose one's job
I lost my job
layoff
employment
full employment

työsuhdeturva
työttömyys
olla työttömänä
työttömyysvakuutus
työttömyyskorvaus
työttömyyskorvaus
työvoimatoimisto
etsiä työtä
etsiä työtä
menettää työpaikkansa
Menetin työpaikkani.
lomautus
työllisyys
täystyöllisyys

TRADE UNION MOVEMENT

trade union
trade union movement
union movement
unionism
unionist
unionize

union card
working people
workers
member
union man
union leader
membership
central organisation confederation
Confederation of Trade Unions
rate of organisation
degree of union participation
union membership rate
membership fee
union dues
to organize
organized labour
organizer
to agitate
re-unification
consciousness
to found
to start
to start a union
to join a trade union

ammattiyhdistys, liitto
ammattiyhdistysliike
ay-liike (am)
ay-innostus/-tietoisuus/-idea, unionismi
ammattiyhdistysliikkeen kannattaja
muodostaa ammattiyhdistys, saada joku
ammattiyhdistyksen piiriin
ammattiyhdistyksen jäsenkortti
työtä tekevät ihmiset
työntekijät
jäsen
jäsen, ay-mies
ay-johtaja
jäsenistö, jäsenyys
keskusjärjestö
keskusjärjestö
järjestäytymisaste
järjestäytymisaste
järjestäytymisaste
jäsenmaksu
jäsenmaksu
järjestäytyä, järjestää
järjestäytynyt työväki
organisoija (värväri)
agitoida
(jälleen) yhdistyminen
tietoisuus
perustaa
aloittaa/perustaa jokin liike
perustaa ay-osasto tai liitto
liittyä jäseneksi ammatti yhdistykseen

to join a union	liittyä jäseneksi ammatti yhdistykseen (am)
to belong to the union	kuulua yä:een
to pay dues	maksaa jäsenmaksua
to pay membership fee	maksaa jäsenmaksua
division of classes	luokkajako
working class	työväenluokka
working-class training	työväenluokan koulutus
in terms of working class	työväenluokan ehdoin
co-operation	yhteistyö, yhteistoiminta, osuustoiminta
militant	taisteleva, sotaisa henkilö
revolution	vallankumous
revolutionary	vallankumouksellinen
industrial union	teollisuusliitto
principle of industrial union	teollisuusliittoperiaate
craft union	ammattiliitto (käsityöläisten)
alienation	(työstä) vieraantuminen
labour market organisation	työmarkkinajärjestö
organisations in the labourmarket	työmarkkinajärjestöt

ORGANISATION OF TRADE UNION, ORGANIZATIONAL STRUCTURE, ADMINISTRATION

structure of organisation	organisaation rakenne
Congress	edustajakokous/liittokokous
delegate	edustaja
board	hallitus
Union council	liittovaltuusto
Executive committee	liittotoimikunta
National Executive Council	liittotoimikunta (kansallisella tasolla)
Administrative Committee	hallinnollinen komitea/jaos
Working Committee of the Executive committee	liittotoimikunnan työjaos
committee	valiokunta, jaos
district organisation	piiri järjestö
trade union branch	ammattiosasto
local branch	paikallinen ammattiosasto
local assembly	paikallisyhdistys (am.)
assembly local 301	paikallisosasto 301
local union president	osaston puheenjohtaja
secretary	sihteeri
local trade union organisation	APJ
shop-floor committee	työhuonekunta
shop committee	työhuonekunta (am.)
President	puheenjohtaja
the president of the union	(yhdistyksen) puheenjohtaja
chairman	puheenjohtaja
to lead the union	johtaa ammattiyhdistystä
full-time officer	päätoiminen toimitsija
trade union official	ay-toimitsija
union official	ay-toimitsija
office	toimisto
shop steward	luottamusmies
chief shop steward	päälouottamusmies
shop steward system	luottamusmiesjärjestelmä
representative	edustaja
to represent	edustaa

meeting
    annual meeting
organisational matters
rules
rights and duties
umbrella organisation
swedish-speaking members
affiliated organisation
    affiliated body
    member organisation
to elect
    election
    democratically elected bodies
    to choose members
delegate
ballot
    voting is by ballot
    to vote for/ against something
    ballot box
    ballot paper

kokous
    vuosikokous
järjestöasiat
säännöt
oikeudet ja velvollisuudet
kattojärjestö
ruotsinkieliset jäsenet
jäsenjärjestö

    jäsenjärjestö
valita
    valinta, vaali
    demokraattisesti valitut elimet
    valita jäseniä
valtuutettu
äänestys, salainen lippuäänestys
    äänestys on salainen lippuäänestys
    äänestää jonkin puolesta / jotakin vastaan
vaaliurna
vaalilippu

COLLECTIVE AGREEMENTS, CONTRACTS

agreement
    collective agreement
    national collective agreement
    collective agreement system
    collective bargaining
    collective bargaining issue
    period of validity of collective
contract
national contract
economy-wide
industry wide agreement
to have a deal
    We have a deal!
one-year agreement
incomes policy
centralised income policy agreement
    centralized agreement
    stabilisation agreement
negotiation party
government representative
    government intervention
minimum rights
conditions of work
industrial peace
    to maintain industrial peace
interpretation
application
bargaining
    bargaining organisation
    bargainer
negotiation
    wage negotiating parties

sopimus
    työehtosopimus
    kansallinen tes
    tes-järjestelmä
    tes-neuvottelut
    tes-neuvottelukysymys/-asia
sopimuksen voimassaoloaika
sopimus
kansallinen sopimus
kansantalouden käsittävä sopimus
alakohtainen sopimus
omistaa sopimus
    Meillä on sopimus
yksivuotinen sopimus
tulopoliittikka
keskitetty tulopoliittinen sopimus
    keskitetty sopimus
    vakautussopimus
neuvotteluosapuoli
hallituksen edustaja
    valtion puuttuminen
minimioikeudet
työehdot
työrauha
    ylläpitää työrauhaa
tulkinta
soveltaminen
palkkaneuvottelut
    ”työmarkkinajärjestö”
    neuvottelija (palkasta)
neuvottelu
    palkkaneuvotteluosapuolet

arbitration
take care of members interest

sovittelu
valvoa jäsenten etua, edunvalvonta

SOME COLLECTIVE AGREEMENTS

The General Agreement
The Agreement on Shop Stewards
The Agreement on Safety and Protection
The Agreement on Training
The Agreement on Information
information rights
The Agreement on Rationalization
The Agreement on Statistics Co-operation

yleissopimus
luottamusmiessopimus
työsuojelusopimus
koulutussopimus
tiedotussopimus
tiedonsaantioikeudet
rationalisointisopimus
tialstoyhteistyösopimus

INCOMES

incomes
income formation
income distribution
distribution on incomes
sector
two-sector model
competing sector
sheltered sector

tulot
tulonmuodostus
tulonjako
tulonjako
sektori
kahden sektorin malli
kilpaileva sektori
suojattu sektori

STRIKES

strike
to be on strike
official strike
unofficial strike
general strike
national strike
to loose in a strike
struggle
strike ballot
strike benefit
strike fund
contribution

lakko
olla lakossa
laillinen lakko
laiton lakko
yleislakko
(kansallinen) lakko
menettää lakossa
taistelu
lakkoäänestys
lakkoavustus
lakkorahasto
avustus

OCCUPATIONAL SAFETY, LABOUR PROTECTION, SAFETY AND HEALTH

occupational safety
safety at work
health and safety
safety committee
ergonomics
human ergonomics
protection committee
health and safety committee

työturvallisuus
työturvallisuus
työsuojelu
työsuojelutoimikunta
ergonomia
ergonomia (ihmisen)
työsuojelutoimikunta
työsuojelutoimikunta

occupational health
medical costs
workers compensation
industrial medicine
safety engineering
inspection
    periodic inspection
worker member of the safety committee
labour protection monitor
    labour protection delegate
    labour protection vice-delegate
worker inspector
incapacity for work
mental load
to jeopardize one's life
exposure
protector
    personal protective equipment
    ear protector
    eye protector
guard
occupational disease
industrial accident
legal restraint
ceiling-value, c-value
guideline value
contaminant
dangerous substance
hazard
handicap
degree of disabement
    disablity
draught
dust
fog
vibration
duty to notify

työterveyshuolto
lääkekulut
työntekijäin tapaturmakorvaus
työlääketeiede
turvallisuustekniikka
valvonta, tarkastus
määräaikaistarkistus
työsuojeluasiamies
työsuojeluvaltuutettu
    työsuojeluvaltuutettu
    työsuojelu varavaltuutettu
työntekijöiden tarkastaja
työkyvyttömyys
henkinen kuorma
vaarantaa henkensä (am)
altistuminen
suoja, suoja-in
    henkilökohtainen suojaväline /-välineet
    kuulosuojaimet
    suojalasit/ muu silmien suoja
suojalaite, suoja
ammattitauti
työtapaturma
laillinen rajoitus
kattoarvo
ohjearvo
saastuttava aine, epäpuhdas
terveydelle vaarallinen aine
vaara
haitta, este, vamma
haitta-aste
    toiminnanvajavuus
veto, lääkkeen kerta-annos
pöly
sumu
tärinä
ilmoitusvelvollisuus

EMPLOYER, ENTERPRISE

employer
    factor owner
enterprise
firm
company
manager
    industrial manager
    businessman
    management
management policy
porsonel policy
porsonel administration
    porsonel management
labour costs
    wage costs
production
excess capacity

työnantaja
    tehtaan omistaja
yritys
yritys
yritys, yhtiö
johtaja, ”manageri”
    teollisuusjohtaja
    liikemies
    johto, johtotapa
yrityksen toimintalinja
henkilöstöpolitiikka
henkilöstöhallinto
    henkilöstöhallinto
työvoimakustannukset
    palkkakustannukset
tuotanto
liikekapasiteetti

full capacity	täyskapasiteetti
under full capacity	täyskapasiteetilla
production costs	tuotantokustannukset
to reduce costs	vähentää kustannuksia
cost accounting system	kustannuslasku järjestelmä
profit	voitto
to make a profit	tehdä voittoa
profitability	kannattavuus
unprofitability	kannattamattomuus
capital	pääoma
resource utilization	resurssien hyödyntäminen
investment	investointi
to finance an investment	rahoittaa investointi
return on investment	investoinnin tuotto
rationalisation	rationalisointi
to re-organisation	uudelleenorganisoida
decision-making	päätöksenteko
co-determination employee participation	myötämääräinen työntekijän osallistuminen
labour turnover	henkilöstön vaihtuvuus
competitiveness	kilpailukyky
international competitiveness	kansainvälinen kilpailukyky
productivity	tuottavuus
productivity growth	tuottavuuden kasvu
productivity improvement	tuottavuuden parantaminen
productivity measurement	tuottavuuden mittaaminen
productivity evaluation	tuottavuuden arviointi
productivity control	tuottavuuden kontrollointi
productivity potential	tuottavuuden potentiaali
to define a productivity potential	määrittellä tuottavuuden potentiaali
productivity gain	tuottavuuskuilu
effectiveness	tehokkuus
quality technology	laatuteknologia
quality circle	laatupiiri
human resources	henkilöstöresurssit
capitalist	kapitalisti

INDUSTRIAL DEMOCRACY

industrial democracy	yrittäjädemokratia, teollinen demokratia
worker's self-management	työntekijöiden itsehallinto, yrittäjädemokratia
worker participation in management	työntekijöiden osallistuminen hallintoon, myötämääräminen, yrittäjädemokratia
board representation	hallintoedustus
election of the board	johdon/ hallinnon valinta
system of codetermination	myötämäärämisjärjestelmä
worker's control	työntekijäkontrolli
"people's capitalism"	"kansankapitalismi"
wage-earner's fund	palkansaajarahasto

EDUCATION, TRAINING

trade union education	ay-koulutus
trade union training	ay-koulutus

training program
course
training center
educational center
    centre of education
trade union institute
Kiljava Institute
Pohjola College
headmaster, rector
teacher
lecturer
financial administrator
study circle, study club
seminar
to organise a course
to attend a course
    to participate
study material
study secretary
study activities
trade unionism
labour legislation
    legislation
occupational safety
economics
meeting techniques

koulutusohjelma
kurssi
koulutuskeskus, kurssikeskus
koulutuskeskus, kurssikeskus
    koulutuskeskus
ay-opisto, ay-koulu
Kiljavan opisto

rehtori
opettaja
opettaja, luennoitsija
taloudenhoitaja
opintopiiri/ -kerho
seminaari
järjestää kurssi
osallistua kurssille
    osallistua
opiskelumateriaali
opintosihteeri, kurssisihteeri
opintotoiminta
ay-oppi
työlainsäädäntö
    lainsäädäntö
työturvallisuus
kansantalous
kokoustekniikka

VARIOUS COURSES

basic course
continuation course
one month's course
three month's course
basic course for shop stewards
continuation course for safety and health
    representatives
course for youth
course for local union presidents
    and secretaries
course for local union treasures
course on the Law on Cooperation
    in Enterprises
course in rationalisation
course for study secretaries
course in economics
course in international politics
course in social policy
course in information technology
course for instructors

peruskurssi
jatkokurssi
kuukauden kurssi
3kk:n kurssi
luottamusmiehen peruskurssi
työsuojelun jatkokurssi

nuorisokurssi
puheenjohtaja- ja sihteerikurssi

taloudenhoitajakurssi
yhteistoimintatiedon kurssi

rationalisointikurssi
opintosihteerikurssi
taloustiedon kurssi
kansainvälisen politiikan kurssi
sosiaalipolitiikan kurssi
tietotekniikan kurssi
kouluttajakurssi

MURIKKA

auditorium
    translation equipment
teaching unit
    classroom

auditorio
    tulkkauslaitteet
opetusyksikkö/ opetustila
    luokka

team work room	ryhmätyöhuone
storage room for studymaterial	opetusmateriaalivarasto
special classroom	erikoisluokka
room for speech and negotiation	puhe- ja neuvotteluluokka
internal TV-system	sisäinen TV-järjestelmä
to record the teaching	opetuksen nauhoitus
classroom for ergonomics	ergonomialuokka
library	kirjasto
selection of manuals	
magazines	aikakauslehdet
record-player	levysoitin
tape-recorder	kasettisoitin
language laboratory	kielistudio
reception	vastaanotto
receptionist	vastaanottovirkailija
dining room	ruokasali
sportsbuilding	urheiluhalli
ball game hall	palloiluhalli
swimming pool	uimahalli
pool for rehabilitation	kuntoutusallas
classroom equipment	luokan varustus
TV-set	tv
overhead projector	piirtoheitin
flip-board	fläppitaulu
slide projektor	diaheitin
slide	dia
accomodation units	majoitusyksiköt
96 single rooms	96 yhden hengen huonetta
double rooms for short time	kahden hengen huoneita lyhyeksi ajaksi
internal radio systel	sisäinen radio
lounge	oleskelutila
tv-corner	tv-nurkkaus
kitchenette	keittokomero

Literature

Työterveyslaitos
Työsuojelusanasto
Helsinki 1984

erityisesti työsuojeluun liittyvä laaja sanasto, josta tässä vain murto-osa.